

се извърши малко бавно, не ще бжде несъмнено, тъй като прѣдъ него сж открити всичкитѣ пазари на Тракия и Македония. Сърбитѣ сж повече скотовѣдци; тѣхната страна е значително по малка и прѣдставлява много по малко сръдства отъ земледѣлческа гледна точка; тъй сжщо иматъ и тая незгодность, че тѣ нѣматъ отнигдѣ море. Но въ името на небето, нека оставятъ българитѣ да се трудятъ спокойно и да се откажатъ отъ господарственнитѣ прѣврати, отъ управлението на руски генерали, и да не съжяляватъ, че не могатъ да слушатъ въ София Лоенгрина и Тетралогиа! Съ подобни вкусове човѣкъ, трѣбва да си сѣди въ Берлинъ или въ Дармштатъ, а не да управлява България“.

— Между несправедливитѣ условия, наложени на България отъ Берлинския трактатъ, указаха ми на тъй нарѣчената капитуляция. Осмата статия на тоя трактатъ гласи слѣдующето: „Договоритѣ за търговия и мореплаване, а тъй сжщо всички конвенции и споразумѣния, заключени между чуждестраннитѣ държави и Портата, и сега дѣйствующи, ще си запазятъ силата и за Българското княжество и ни едно измѣнение относително нѣкоя държава не може да бжде прѣдприето по рано, прѣди да се вземе съгласието на тая държава“. И ето, България е свързана за всѣкога и до такава стѣпенъ, че не може даже да увеличи налога на спирта, при внасянието му въ града. Всички чуждестранни посланници ще викнатъ противъ това.

Капитулациитѣ създаватъ господарство въ господарството. Чуждестраннитѣ държави сами иматъ право да сждятъ своитѣ поданни. Подобенъ редъ е понятенъ въ Турция, гдѣто не може да се очаква правосъдие отъ турскитѣ сждилища; но не въ конституционно господарство, гдѣто сждиитѣ повече сж получили образование въ западнитѣ университети. Франция и Англия се отказали отъ прѣимуществата на капитулациитѣ, защото тѣ видѣли, че българскитѣ сждилища се ръководили отъ европейската юриспруденция. Австрия, Гърция и Сърбия запазили йоще своитѣ привилегии. Въ резултата излиза, първо, че